

teesham pabrēzināties aprahbitā labrtībā. Tad dāsčs labais buhtu isfargajees no faudejumeem, peemebram ne- aifrodams nauđu mahjas „ihpafcheelam“, kas par labu nemas wehl naw krepostgrahmatās eefihmeis, waj ori us lura mahjas jau tirdauds paradu fakrahjees, la lateru azu- mirkli fagaadama pebdeja isfchitroschā krife. Ari pascheem mahju ihpafcheeem krepostgrahmatas war noberet par labu zela rahditaju un pamudinataju ispilbit nolawetas formalitotes. Peemebram, krepostgrahmatās apstatiiees mahjas ihpafcheeks ewehros, la u; wina mahjas skaitas til un til tubstoschi rubu leels ingrosfets parads, lai gan tas ar sawu kreditoru jau preelch gadeem islihdfinajees, bet waj nu aif pawirschibas un nolaidibas waj aif ziteem eemfleem naw toreis ruhpejees par parada dsehshanu krepostnodata. Tas nu winam deris par atgahdinajumu pa- steigtees ar schi nolaweta peenahkuma ispilbitshanu, jo wehlat wina newirschibai war buht it silitas felas, tapeh; la ingrosfets parads, lai tas ari desmit reis nomafas, arweem wehl skaitas par paradu, lamehr tas naw is krepost- grahmatam dsehsh, bet schahda dsehshana war tikt isdarita weenigi ar ingrosfeta parada deweja peerischamu, luru fa- dabut peh; ilgata laika war nahktees deesgan gruhiti.

Gr.

„Debes debla“ audienze.

No eand. phil. orient. P. Schmidtā (Pekingā). (Eurpinajums.)

Schogad, t. i. 1898. gada februara mehnesi, ari man bija tas gods peedalitees pe audienzes, par to sche gribu ihsumā fawus eespaids pahrtahsit. Noteikta deena peh; dewineem no rihla lihds ar mahsu diplomateem ari es e- sehods sajata aifstahita sehdehli, luru steepa ischetri Kineesch; us plejeem. Ir gan ehromti ap duhshu list nestees no zilwekem, bet austrumods jau ar dauds to ir ja-apron. Jil dauds te wehl naw kauschu, kas pat schos nejejus ap- flausch wina peinas deh? Pe tam, mafalais Eiropeesch; isleeto schis neschawas mafal goda, neta weegluma deh. Preelch Eiropeesch; ekipascham schejeenes eelas nederigas un Kineesch;em tilai diwratu wahgi, lurod sehdot lahjas jatura augstā, neta pars fermentis. Turklahst preelch kra- tishanas ir tihpat wahgi, la ari eelas tairni la raditas. Skatitaji us eelam bija sanahstsch;i weleleem bareem un lai sche newaretu buht par kawelli, tad pa eelam bija no- stahbiti saldati, luei, zil redseju, ar sawam dubrem nebija stopi. Wisnehedigalais un tadeht ari wiswairat wadatais bija lahds wihrs, lura apgehds, nestatotes us wehjo laifu, pahstahweja weenigi no lupatu tupelem un lantarū preelch- aita ap widu. Rati us wina galwas tihpat netihrumu, la ari lupluma sma, bija peelihshinami paegta zeram, ar lahdu pee mums slaula fluritus. Saldatu beseenus wihsch panehma ar tahdu droshibu, it la ta buhtu wina pelnita alga, luras winam neweens newar atnem. Kas gan tairni tahdu bija dfinis apstati Eiropeesch;u flaitos un dahrgos uswalus? — Drihs meh; jau bijam pee- nahstsch;i pee diweem angreem atmena stabeem, tar us lakra bija flaiti eelalti usfakti, la lakra sch;at weeta janokahpi no sirga, un proti sehchās walodās: kniski, mandshuristi, mongoliski, kalwutiski, tibetiski un arabiski. Re tahdu aif stabeem meh; ari atstahjam sawas neschawas un dewamees lahjam zaur diwam mandarinu rindam ap- sweiznadamees us pagaidu sahli. Scheit waretu peeminet, la no widus ruhmes pa kreis fagahja leelata dafa suhtnu, lamehr pa labi bija eeweetojuschees gandrihs wih; Japa- neesch;i, luei scheit flaita sma pahrsch;ehja wih;as zitas suht- neezibas un bija draulusch;i sch;urp ari Kineesch;u ratos. Wih;am jau lahdu stundu gaidijusch;at, tad tita pasinots, la keisars atnahjis, un wih; diplomatiskais torpufs ar pawa-

doneem gahja u; trona sahli. Pa wahreem isgahjusch;i nonahjam leela glibta pagalma, no lura reetumods stahweja angsta, flaita weenstahwa pils, ar milsiigu, malās us augsch;u paleektu dshelanu jumtu, no glaseteem lahrtineem. Us sch;is pils palahpeneem bija rinda noslahjusch;ees galma fargi un einuchi. Meh; pagreesamees pret seemeleem un pa leeleem wezeem goda wahreem isgahjusch;eem mums stahweja preelchā augsch;ā mineta wen-hua-dien. No turnees weda ar „tepikeem“ pahrlahst; jesh;ch us augsch;u, tur pa leelajam widus durwim eegahjam wejaja sahle, pee lam wih; Eiro- peesch;i nonehma seures. Leelajam durwim pret us trona sehdeja pats „debes; deh;“. Kawt ari wih;ch;u jau ir 27 gadi wezs, tomehr peh; isflata spreesch;ot, latriis wimu no- stahda apafsch; diwdesmit. No auguma wih;ch;u ir pamas, gandrihs saufs, ar eegarenu, deesgan peemihligu seju. Ne- lahda sma newaru peerist Sigman, luresch; pagahjusch;ā gada laifratstā „Nowoje Brem.“ wimu noslahda pat apafsch; idweenischeem Kineesch;eem. Weenlahrt; jau mums leelas Widus walhs keisars, wispirms jauiflata la augst; wald- neeks un tad til la zilweks, bet ari ta wih;ch;u neatstah; silita eespaida. Gehrbees wih;ch;u bija tumshās sihda drehshes — ar isch;uwumeem us kruhtim un plejeem, un ar mandarinu jepuri galwa. Gepafakis latriis sahods, druhtu atstatu, winam stahweja diwi Mandshuru printsch;i un turatu pa kreisai rolai Gung-zin wangš. Sahle gar abam malam-bija noslahjusch;ees augstasee lara eeredni. Jitadi sahle nebija nelas sehisch;i ewehrojams. Eiro- peesch;eem eenahtot keisara ghnja wahshods bija redsams smaids, luresch; la litās, tita mahshigi nospeelš. Sawada eespaida singams wjahdeja atstah; dahshadam ahfjemneeku diplomatu un lara eerednu uniformam, luras sch;oreis bija teesch;am toti raibas. Jeb waj keisars warbuht pahrdomaja, zil mas gan sch;i ahfjemneeku padewiba fahrtit ar wimu pagehjeumeem? Suhtni tuhlin peh; lahrtas noslahjusch; leisaram preelch;ā, pahra asu atstah;am, un diplomatiskā torpufa wejalais. Seemet-Kneritas Sawenoto Walsh;u suhtnis Denbi (Danby), frakā gehrbees, jo, la finams, Amerikaneesch;i unformu neatstih;it, -tureja Angsu waloda apweizinjajuma runu, luru mahsu generalkonsulš Popows, fursch;e ir wejalais dragomans, tulsoja Kineesch;u wa- lodā. Peh; tam us keisara mahjeenu peenahja winam klah; Gung-zin-wangš, nometas jeh;ds un noloeza galwu. Keisars tad droshā balst; un teloch;i isfajija winam mandshuriski atbildes sweizinjajumu, peh; lura beigam Gung-zin-wangš atfal pezehlās, peenahja pee suhtneem un isstah;lija runu palehni un toti flaidri Kineesch;u waloda. Dragomans Popows runu atfal tulsoja frantschu waloda. Peh; tam suhtni, trihs reis pahlanijusch;ees, isgahja no sahles pa kreisajam blakus durwim. Peh; tas pasch;as preelch;sh;imes dajiam ari meh; jiti wih;. Wih; sanahja atfal tai pasch;ā pagaidu sahle, tur Gung-zin-wangš usluhdja wifu audienzes personalu nahstsch;u deenu us pudneem ta saultā dhung li ja-mun'ā jeb ahleetu ministrijā. Wiswairat wih;ch;u pree- zojas par lahda augstaka Wahjijas lara eeredna barona Zehsh;mana spihdoscho uniformu. Jau ilgus laikus fahil- damees ar Eiropeesch;eem Gung-zin-wangš ir eemanjees toti weenlahrtsch;i, saprotami un ar flaidreem toneem runat, ta la tas, tas jel dauds maf ween prot Kineesch;u walodu, war jau ar wimu sarunates. Turpreti gruhš; usdewums ir saprast flapeno Li-hung-bshangu, luresch;u, sawu isluh- suscho sobu deh; neween runā toti nestah;idri, bet ari nereti wehl leeto deemsh;neeku wahrdus. Paschi dragomant; is- zeh;as, la dahsh;ei til ar mh;esch;anu ja-atminot, to wih;ch;u gribot fahit.

Čmu toti apmeerinats ar scho audienzi, tur redseju neween wejalas, bet peh; eedsh;wotaju flaita ari leelatas walhs keisaru pasaulē. Ir tairniba, la Kina ir peh;deja

laikā gabjuse kulturā atpafak un winas lara speh;ts ne- speh; wairš ne mafajam no ahfwalstim pretim atturetes un tomehr ap wimu grosas weens no swarigakeem pasaulē politikas jantajumeem. Nespeh;ziga wina ir lantindš, bet warbuht nepahrsch;ehja ir winas paswa preti turesch;anam speh;ja. Wuh;u jau weegla leeta Kinas walhi usheigt un warbuht isdotos ari Eiropas leelwalstim leelos semes ga- balus isdalit meerigā zeh;ā, peemebram flarp; Kreemiju, Angliju, Wahjiju un Franziju. Bet kas ar to buhtu panahst;? — Jil dauds puhtu un upuru nebuh;u jaseedo, lamehr ewestru jaunū administracijās, teesu, lara flauh;bas, flolu un nodoflu lahrtibu? Milsiigas jumās mahfatu zetof- sch;nu, dshelsh;etu un lanaku eerihfosh;ana. Nepezeesch;ami waja- dhigs buhtu nodroschinat Dshelanās upes galtu, lura ar saweem pluhdeem apdraud gandrihs zeturto daku no wih;as Kinas, un lahds darbs warbuht mahfatu flintem miljonu rublu. Kam tas nu wispirms buhtu par labu? Tairsch;u wiswairat pasch;ai Kineesch;u tautai. Fabrikas, kalnu raktuwes, pahrlabota semtoyiba un tirdineeziba, wih;us tos ide- wumus finams waretu atmafak, bet tas nelahda sma newaretu notikt til drihsā laika. Pirma Eiropas kulturās sh;ime pee Kineesch;eem buhtu patriotisms un lihds lo nu sch;is leelwalstis nahst;u sawstarpigā lara, tad Kineesch;i ne- sch;autu wis us Kineesch;eem. Wini padotos tai waldbai, lura wineem labak patht. Ta la nu Angli wispahrigi pahsh;itami la sawu koloniju issh;ubjeji, turpreti Kreemijas rihfosh;anas ar sawam Ah;ijas tantum teel nereti atsh;ta ari no winas eenaidneekem, tad waretu notikt, la wih; Kina pahreer Kreemijas rokās.

Nereti teel spreesš; la Kineesch;u tauta esot fapuwufe un pilnigi saudejufe sawu dsh;wibas speh;tu, jo Kineesch;am ne-efot ne warona duhsh;as, ne lahdu augstaku idealu. Bet waroni un idealisti wehsture; tairsch;u nespeh;le pirmās lomas. Scho ihpafsch;ibu neslawe ari pa Sch;ihdeem un neweens wehl nedoma, la wineem jau gals ir flah;it. Kineetis ir loh; strahdhigs un pahrat peetizigs un beidsot ne silitas tihgo- tajs, la Sch;ihds waj Zatars. Amerikā, Australijā, Deen- widus-Ah;ija un Sibirijā wisur Kineetis ussh;hwo lab; nestatotes ne us lahdu wajasch;anu, lamehr jiti sch;ehlojas par grubteem laiteem. Waj tas leezina la Kineesch;am naw dsh;wibas speh;ta? Kad nu Kina buh;we jaunus dsh;elsh;etus, atwer jaunās oflas, warbuht eerihfosh; ari lalnu raktuwes un fabrikas, tad gan ari paschi Kineesch;i tur mah;es pelnu dsh;it, la meh; to jau redsam Hong-kongā un Sch;ang-hajā. Tas naw nelas jauns, la tagad Kina atnem Shiao-bshou (Shiao-tshou) oftu un Port-Arturu. Tapat jau ari jenal atnehma Wakas un Hong-kongu. Wehl Kina ari naw gals, la wina atnem lahods semes gabalus. Kas attezas us Kineesch;u tautu tad wina; naw jabaidas ari no wih;as Kinas dalishanas, turpreti jau tagad Kineesch;i ahfpus sawas walhs naw Eiropeesch;eem nelahdi mh;eh;e weeh; un us preelch;u tas buhs fah;uhams wehl wairat. Tas ween jau pee Kineesch;eem ir leels speh;ts, la wimu ir drosh;i zeturtā dafa no wih;as zilwekes, luras trihs zitas dafas pee tam wehl sch;ertas dauds mafās naidigās dafinas. Scho speh;tu wehl pabalsta Kineesch;u strahdhigis un pazetigais fah;us, kas no jeneem laiteem ir Kina; bijis wisstipralais pamais. Sch;ah- deem meera jih;ineem wehsture; ir leeli panah;itami. Leela Romas walhs wejods laitods gahja no weenas uswaras us otru, lamehr beidsot pahrwaldija wihu toreis pahsh;itamo pasauli un galu galā tomehr isputeja. Dauds leelata bija Tshingish;ana dibinata walhs widus laifods, bet isch;sh;hda ari drihsat, la Romas walhs. Tamlsh;dh;igis uswaru no Kineesch;eem weh- sture nestah;ta, bet tai weeta gan wini atfal un atfal ir pahrsch;ehja no saweem laimeem seemešods. Ir Kina pa laifam bijufe ari speh;ziga un tahlu nodroschinajufe sawas rebesh;as, pat wehl uswarejufe dāsch;u labu semt, bet tahdu

waj wahrosch;ā uhdenti un peh; tam tos atdesejot aush;ā karboluhdenti waj sublimatā. Notu desinfizesh;anu isdara sch;ahdi: Wispirms kirurg; nowell wirsh;wahrtus un usbrauka krella pedurines pahri par elskoneem. Tad ar masu nasti un nagu birsti ruhpiigi issh;tra nagu galu apafsch;as no ne- tihrumeem un nagus pasch;us gluti apgreesch;. Peh; tam mafgā rolas lihds elskoneem tih;ā, flitā uhdenti ar seepem un ofu birsti. Mah;asch;anai, lai ta nenotiktu pawirsch;ā, jawellas wismaf 3 lihds 5 minutes. Tad rolas noslalo tih;ā, flitā uhdenti, tad alkohola un wispeh;higi sublimatā (1:1000) waj 3 lihds 5% karboluhdenti. Ar to rolu des- infizesh;ana pabelgta, t. i. dsh;wās bakterijas tam wairš nepeemih;it. Tagad kirurg; nedrihs;it aistah;rt neweena zita preelch;metā (ari ne tih;ru dweeli, jo lamehr tas naw des- infizets, tam peemih;it bakterijas), la itai desinfizetos instrumentus, wah;it un flimneeta desinfizeto ahdu. Schee ir galwenasee un waram teiti pilnigi peeteefosh;ee kirurg;iflas desinfizijas notiekumi. Sih;umus newaram turati pahrunat. Dāsch;it kirurg; pat pagehr, la pirms lah;as noepemnas operajijas, peemebram ta deh;weta „keisara greeseena“ (Kaiserjantit) jamafgā ar sublimatu wisa opera- jijas istaba, la greesti, grih;da, seenas, logi u. t. t. Tahda ruhpiiba newar laitet, flitai ta pagehr toti dauds darba, pahrat sadah;sh;ina operajijas un ir warbuht newa- jah;iga. — Jaunlaitu operajijas sahles teel zeltas is glah;es un dsh;el.

Kam daudimai peedsh;wajumu, atteezotees us kauschu pasch;ah;esech;anos, tas buhs eewehrojis, zil weeglpah;itigi leetas nepratejt apeetas ar eewainojumeem un wah;tim, lah;ods gadijumods, tad mah;ita ah;ita pah;sh;sh;iba drihs;uma naw fah;neesh;ama, waj eewainotais aif mah;igeem aifspredumeem un newsh;lysh;itas to neweh;las. — Noteel ne- laime; jilweks eejeh;rt peemebram ar jirwi dsh;it lah;ā, ah;nis plah;st; flraumem. Sah;streen laimini un laiminees, prabto lo darit. Te tur bh;is, tur nebijis, peenah;it, waj top; atzinats lah;ds puh;sh;ototajs, tas peh; kauschu tenlam jau deesh;in ziteem opturejis ah;nis, lamehr -tuwejais ah;ris til un til daudis ah;sejits gadeem un neta nepanah;is. Nu gaida wih; us drihs;umdaritaja mah;eenu. Puh;sh;ototajs sah; wah;edot un kruhtot, bet la neksh;ds, ta neksh;ds. Jafekas pee ziteem lih;sh;eekem. Rah;da gudra seewina eeteiz dsh;irneka tih;klus ar wisem puteksem un winai nepah;sh;itamam bakte- rijam, lah;ds zita „semes reeksh;us“, zits sch;ah;ajamo pulweri, pih;pes; julu, zuh;as; sch;ulli, galdneeku latu, sah;li, galu galā pat wehl nekruhtit gudrineeku, kas apgalwo, la pipari, waj pat flwatgu loppu islah;rtijumi esot wih;ai noderigi. Ta eewainotais waj nu nobeh;sh;as sem glah;beju rolam aif

pahrleeziga ah;nu saudejuma, waj ah;nis teesch;am apstah;ji flreet un padoma deweji eemanto peenah;igjo flawu un zeemaises. Peememam, eewainotais paleel pee dsh;wibas un ah;nis apturetas. Tiltah;lu un wih; buhtu labi. Wet to domā? — Nepaeet ne pah;ris stundu, te fah;l meesa ap wah;ti tuh;it, otra deena wah;is pat ir sili melna, tuh;ums pah;rnehmis jau wihu lojelli, eewainotais sch;ehlojas par weemeh;er wat- rojosh;amees fah;peem. Padoma deweji to nemas newar faprašt; — warbuht lah;daris peemirās lah;du speh;zigu wah;du? Wet to tur drih;nitees, tas jau zitadi newareja buht, jo lih;ds ar dsh;irneka tih;leem, semes reeksh;eem u. t. t. wah;is tapa pah;rpildita ar dah;ch;adu bakteriju kolonijam, la tagad jau nu milsiigi wairojusch;as, dah;sch;as pat jau eekuwusch;as ah;nu flraumē un aifpludinatās zitas meesas dafas. Ari bakteriju isgatawotee to flini sah;it nah;it speh;la, eestah;jas druh;is, flim- neeks saude; pilno fah;eh;gh;sch;anu un sah;it murgot. Ko nu darit? — Jajuh;di flirgs un jalaisch; peh; ah;sta — redsh;es, to tas fah;is. Pa tam flarjam pa- doma dewejeem un puh;sh;ototajam metas nelah;it ap flrdi — jo tas fln, la flies, warbuht apsh;hdsh;es pee teesam. Teel sah;it flpredelet par zilweka wah;jo eespehu: „Kad jau Dewis buhs jizis par nah;wi, to tad tu, nosch;eh;lojamās semes lah;rs, tar pretosees, la saflams, neweens jau nemih;it bef Dewa flnas.“ — Labi. — Peebrauz ah;ris, pah;rmelš; flimneeku un aifsh;las, la tas teesch;am wairš naw glah;h- jams, jo wah;ti fah;ah;stee netih;ree dsh;irneka tih;lli, semes reeksh;u u. t. t. ir fah;gistejuschi ah;nis ar bakterijam un to produkteem. Wet meh;inat wehl war — fliegh;sh;us nogreesh; flimneekam eewainoto lojelli, teitām lah;ju, rolu — warbuht ah;nu fah;gistech;ana wehl naw pah;rnehmuse wihu meesa. Agabas, bet itai reti, ta lojella atmensch;ana wehl isglah;h; flimneeku no drosh;as nah;wes — bet las tas par apmeerinjajumu? — paleel krolis us wihu muh;sch;u. Deemsh;eh;it lah;di peedsh;wajumu ar wisam sawam beh;dh;igam fleram, ih;paschi us semem, un dah;sh;ei pat isgh;lototās apgabalds naw reti atgah;ijumi un las tas nosch;eh;lojamalāis — zitreis pate grubze nebuh;it nebija til breefmiga. Ta buhtu fah;sh;ijufe bej lah;das ah;rejas peepah;sh;sh;ibas, bet kauschu, la leelas, jau eesh;itma dh;ina peh; „berigam sah;lem“, noweida nabaga eewainoto pee nah;wes. Tapat leelata dafa flmogata eewai- nojumu sem leetprateja ah;risa rolam buhtu drosh;it isch;eh;dei. Teesch;am, tad lah;dreis isdodas noslatitees augsch;ā aprah;ditās kauschu ah;sh;sh;ch;anas, tad tih;ri newirsch;us jais-

flauzas: „Brastin nah; mah;ās!“ Lopam ir instinkts, tas tā safot nebāra neta nedah;ista, bet tad nemah;itš un mah;itizigs zilweks sah;it prahtot, las darams lah;da leeta, to tas nesaprot un nelad naw mah;ijees, tad tas, tā safot, nem sawu fantah;iju aif mateem, tad muh;libam wairš naw gala. Ah;rtineezibas pirmās bauslis ir: „Nedari neta lo tu nesini un nefaproti!“ un otris: „Kad newari pah;sh;sh;et, tad wismaf nekah;it“. To wah;adjetu lakra eewehrot un tā la dsh;wiba ir peh; diweh;sees meera mah;su dah;rgafa manta, tad lakra pa- gasta flolneekam wah;adjetu to eelalt atminā tih;pat dsh;it la majo weenreis weens.

Tā la nu reis par scho leetu runaju, tad aprah;dh;u ari, tur wehl draud dsh;wibai breefmas no nefinash;anas: beeh;hi ween dsh;rdam, la sch;i waj ta seewa nomiruse nedeh;ā — behris preesh;imis lah;rtigi, la to labak newareja weh- leetees, ari ah;nu saudejums naw bijis deesh;in zil leelais, bet mah;te la newarejufe, tā newarejufe atsch;irgt. Kā tas war notikt? — Dsh;emesh;ana tairsch;u ir dabista projekura un tad ta uortinajās lah;rtigi, lah;eh;it tad mah;te newar atsch;irgt? — Semesh;it, tad ari ne wih;ds, tad tomehr toti daudh;ds atgah;ijumods ir augsch;ā jau pah;runatees: a f i n u f a g i f t e j u s c h a n a ar bakterijam un to flimeem un waina lah;ds gadijumods usfaujama weenigi nemah;itām un nebeh;dh;igam wezmah;tem, to peerah;da ari tas apstah;sh;is, la nah;we atgabas nedeh;ās wisbeesh;ah;it tur, tur truh;st ah;ra un mah;itās wezmah;tes. Dsh;emesh;ot wih; dsh;emesh;anas jesh;ch; ir pah;rpilditis ah;nim un pah;rlah;st; mafam un leelam wah;tim, gtoah;das eepsh;sumeem, fas weizina; weizina; bakte- riju eeperinash;anos un ezeefosh;anu ah;nu un flimas flraumē. Kad nu nedeh;neeje newar atsch;irgt, t. i. fah;lliml or ah;nu fah;gistech;anos, tad jawajā, tur tad isht;it radās bakterijas, jo pee wefeligām nedeh;neezem dsh;emesh;anas zeh;it flit; reti tad atronamas flimibas bakterijas. Baktērijas faprotams ir nah;stsch;as no ah;reenes, tā s i r e e n e s a s ar wezmah;tes netih;ram rolam. Nemah;itām un ne-ah;aminetām wezmah;tem finams naw ne jausmas no bakterijam un desinfizijas lih;sh;eekem. Tas rih;h;as ap dsh;emesh;aju la ap lah;du nedsh;wju preelch;metu un isdara ar nemah;gatām un nedesh;injetām rolam „operajijas“, luras ah;ris flingri eewehrobams desinfizijas flitumās flitai nedroschu flrdi buhtu usneh;wees. Aif ta eemela waja- dh;sh;as brih;di, lai neweens nemem nemah;itū waj preelch; ilgeem gadeem eflaminetu wezmah;ti, jo pah;sh;sh;iba, to tā speh;ji sneegt, nelad neatfwer breefmas, luras tā lih;ds atnes.

(Turpmal beigat.)

wihru winai nav bijis, kuruš waretu fahidfinat ar Alefandru Leelo, Eschingis chanu, Amerlanu, Napoleonu I. un wehl daudj ziteem leeleem uswaretajeem. Wispahri Rinas politika bijuse pat pawisam otrada. Ka žiwilsetee Romeeschi bija nespējigi pret meschonigajeem Suneem, tā bailigajeem Kineescheem wehl jo grubtati nahjas wineem preti stahteem. Tad wehl Kineetis, ka jau semtopis, bija saistis pee saweem lauteem, un ar sawu wehrsi brauzot waj ehšeli jahjot winšch ari til lehnām warea us preefchu tikt, jo širgu jau no feneem laiteem Rindā loti mas. Humi turpreti dienaja sawus lopus un nehšaja sawas teltis, tur itai patitās, ka wehl tagad Mongoki. Us saweem ahtrajeem šigeem jahjot wini weegli warea sapulsetees, isbarit laupijumus un isbeht no leelata tara spēhta. Pee schahdeem apstahsteem kara spēhkom nebija leelas nošihmes, bet waja- dēja gahdat par sawadeem lihdselsteem. Wispirms Kineeschi sahla buhwet leelus aifardhibas muhrus un pubhejšas usturet naidu starp pašcham meschon žiltim. Ar dahwanam un wifadeem lihdselsteem wini mehginaja peerabinat žiltis wezatos pee ghehwuligas dšihwes. Kad tas wijs neta nelihdseja, tad luhsteja ar pirkšchanos apirktees no usbrufu- meem.

(Europat beigas.)

No eekschjemes.

a) Waldibas lectas.

Rigas tipografiju, litografiju u. z. tamlihdfigu ee- sahšču un grahmatu tirdsneezibas inspektora weetas ispi- ditajs fon Plato pa-augstinats par galma padomneeku.

Zukuma-Talsu aprinda 1. eezirna meerteefnees Lundā, ka „Wald. Wehstn.“ sino, pa-augstinats par koleģiju padomneeku.

b) Baltijas notikumi.

No Limbascheem. Klusa ir muhsu dšihwe, jo pee mums mas tabdu ahrfabrtigu gadijumu, kas usbud- natu muhsu nerwus, kas modinatu muhsu interesi preefch wispahribas, preefch mahšlas un sinatnem, tadeht ari mehš esam lihds lallam nogrimušchi sawas ikdeenischigās dšihwes sšhūmōs. Bilwelam, kuršch zenschas peh ka ne- buht augstaka, pahrata par ikdeenischibu, schahda dšihwe grubti panesama, tahds, beidst, war waj nošmalt schahdas aprobeschotas dšihwes peesmatušchā gaisā, tahds beeschi saht dšert. Panesama schahda dšihwe itai preefch „fajejas mahšinam un mahšinam“, kuras schahda schaurā dšihwes aplošā juhstas pilnigi ka mahšās: „tās plahpa, spreesch un aprunā un žitu dšihwi ruhtina“. — Schahdu muhsu dšihwes klusumu patihkami ištirauzeja 14. un 15. majā sch. g. Rigas Latweeschu teatra akteeri ar direktoru Dsolina Igu preefchgalā, kuri dewa diwas israhdes: Debes- braukšchanas deenā, t. i. zeturdēen, 14 majā tee israhdija joku lugas: „Sobu sahpes“ un „Ka tu man, tā es tew“, peektdeem, 15. majā: „Spihneezes prezibas“ no Schel- spira. Rigas Latweeschu teatra akteeri, fahidfinat ar lauku akteereem, ir pahrači un šiprati teatra mahšlā par teem, wismaš wairat resphelejšchees un zewingrinajuschees, toceht ari saprotama muhsu — lauzineču interese, dširdet un redset Rigas akteerus, jo mehš, sajusdami wini pahratumu par fewi mahšlas šinā, labpahrt gribetum no teem to nebuht mahžitees; mahžitees netil ween to, ka jasphele un ka jasturas akteeram uš statumes, bet ari to, kahdas lugas jaiwehšas preefch israhdes, kahdas lugas war atihšiti muhsu pahru un isglitot muhsu garšču. Kas atteežas uš pirmo jautajumu, t. i. ka jasphele — jatehlo lomas, tad Rigas akteeri Dsolina Iga wabidā, — newar leegt, — mums nodereja par paraugu, jo wini spēheja ar paražu weikšibu un rušinu, ka jau tas no Rigas akteereem sagai- dams. Turpretim, kas atteežas uš otru jautajumu, tad te, par noscheloschānu jafata, ka Rigas mahšlineeti, nelahdā šinā newareja noderet mums par paraugu. Lailam pataudamees uš sawu mahšlineču autoritati un eedomā- damees, ka lauzineči ir til muški waj neattihšiti, ka ne- spēhi saprast starpiu starp labu un launu, starp neeleem un nopeetibu, tee bija iwehšlejšchees tahdas lugas, kuras ir felas un nelam neberigas, isnemot, warbuht pošchus Rigas akteerus. Schis spreedums pa datai mihsšinajams, atteežotees uš lugu „Spihneezes prezibas“, kaut gan ir schis lugas weeta waretu iwehšletees žitu, daudj noderi- gatu un saprotamatu preefch mums. Pirmās diwas lu- dseles: „Sobu sahpes“ un „Ka tu man, tā es tew“ ir ihri neeti, nopeetna tanis naw it neta, tā ka daudži no klauštajeem atšahja debesbraukšchanas deenas walarā teatra sahli ar ihgnumu un nemeeru, meerinadami fewi ar žeribu, sagaidit to labatu un nopeetnatu nahšamā walarā. Schahdas žeribas peepidijas itai pa datai, jo Spanijas grandī un augšmani, kuri „Spihneezes prezibas“, fawās šarlands un šlās mehšlōs ar šarajuschamees šobeneem pee sahneem, darbojas uš statumes, mums nebuht naw til mihi un saprotami weht, ka muhsu pašcham lauzineeti-fawās peletōs pašchautōs swahrōs un ar pašalam kahšās. Waj akteeri newareja iswehletees labdu nebuht lugu uš muhsu pašchu dšihwes un tadeht wišas lugas joku lugas? Neis- protami, jeb, warbuht, schahdas lugas, kahdas tapa pee mums israhditas, weeglati eestudejamas un nepraša til daudj puhtu pee israhdichanos? Abas israhdes bija labi apmekletas, sahle abōs walarōs bija glušchi pilna, tā ka Rigas akteeri ar direktoru Dsolina Igu preefchgalā lailam schahšās no Limbascheem ne ar ihsti tulkšam rotam.

Mušas mušchā nesen nobeguschas leelas lopu tuhtis. Leelata data lopu isglahbia, itai ap 40 (aitu, žultu, tefu) fadeguschā. Uguns žehlonis nesinams. Ohla un lopi dšihuchi apdroščināti. Lihds ar tuhti fadeguschas lopu topeju mantas; weenai gimenei gandrihs wiša nabadšiba. Uguns apdroščināschanas beedriba imahšajuse droščajeem ugunsdšehjeem un lopu glahbejeem 50 rbt. pateizibas algā. — Pehdejšas deenās tahds kausis žilwels peelaibis pee kahdas seena laudjes uguni un to „galigi“ fadefinajis. Berams, ta wainigais šodam neisbehgš.

Widšemes Drawneeku beedribas israhfoto kuruš lailā, ka mums sino, swehdeem, 14. jūnijā Walmeeras beedribas namā Katinina Igs (if Druweenas) turis preefchlašijumus par „bišču nošihmi plahšajā dabas walši“, „kas ir wal- doščais elementis štopā“, un „waj pamatotas ecerunas, ka

fustinamo labru štopi weizina bišču šaimju šlaita mafi- nāschanos. Klauštajeem brijwa ee-jea.

No Kraufku pagafia (Befwaines draudis). Swehtdeem, 17. majā ari mums reiš bija isbewiba nošta- ittees teatra israhde. Itai nu lubšfu tuhtit nedomat, ka mehš pašchi jau tiktahlu itušchi. Mi — jau! . . . Laudis no žita nowada — Lasdoneeschi, kuri ka šala, bija atbrau- ūšchi pee mums „weefotees“. Israhbiti tita Rudolfa Blaumana „Laukais gars“ un „Bihrukšchi“. Israhdes isdewās peeteefošchi; warea redset, ka dāščs labs akteeris nebija taurpiis pubes sawu lomu eestudejot un dāšči štati tita nospehleti ar redsamu weikšmi. Ari mušlas šoritis, kas pawadija dšedamos gabalus, rahda žeribu pilnus pašahkumus. — Un mehš pašchi no turigā Kraufku pagafia un plahšās Befwaines draudēs? Ka newarām, ka newarām isberjet meega is azim . . . Amahš Lasdoneeschi, israhda teatri, eeguht preefch sawas bibliotekas graši — mehš itai azim ween nomiršchānam. Un nu atfal dšihwošim tahlat šowā meerā, jo mehš jau esam prahtigi laudis un — waj tad mums wajaga bibliotekas, waj teatra? . . . Waretu wehl peeminet diwas behdigus atgadijumus muhsu pagafia, kas pagahjušchā mehšē muhsu pahrtelša. Weens tas, ka diwas štolneezes is muhsu „Nikolaja“ štolas atrada pah- agru galu upeš winds, tur tās no laipas eestruščas. Dtrahs atgadijums — ugunsgrēhts šchejeenes K. mahšās, kas aprihdams wairatas ehšas un mahšas fustonus, prašja fewim par upuri ari weena žilwela dšihwibu. Šmel- leščana rahdis, waj atfal weegprahtiba un nolaidiba šchit nespeheleja sawu behdigo lomu.

12,000 lafenuš, pušzollu lihds žollu garus, ka „Rigasche Rundschau“ sino, šwejneeku walde 22. majā eelaiduse Daugawā, puš pee Kofneses un otru puš pee Dgres. Lafeni pirkti par 500 rbt. Bez-Salazā, Kirscha funga šiwju perinatawā. Pirkšchanos šumu pilšchtas walde un šwejneeku walde aifmahšajuschas laura uš pufem. Lafeni sahtumā aug loti ahtri. Daugawā eelastee lihds rubenim garumā sašneegš jau žollas feschās. Bet kamehr wini pee- awgs 1 1/2 pehbas gari — masafas naw brijw pahrdot Daugawas širgā, — paees lahdi 3 gabi.

Rigas un Jelgawas bīlpašs Mgatangels eerihšojis fewiščhūs garigu ismekletaju amatus, kuru usdewums is- mellest garidšneeku pahrtahpumus. (R. W.)

Majorōs šchowafar, ka peldu weeh ari usurefcho- tees tara miniftris Kurepatšins un polhijas departamenta direktors Šwolganšis.

Pables pagafia Šaun-Kabat mahšās (Walmeeras apr.) Jahnim Elboram atkauts eerihšot kegetu un dāštinu fabrtu. (R. W.)

Pernawas juhrmalā, ka „Pofimees“ sino, schogab ešot reti bagata rengu šweja. Bet tā ka rengu ari dāuš peeprafot, tad io jena tomehr ešot deesgan augsta: 20 lap. un wairat par španti.

No Jelgawas raksta muhsu korespondents: Ilgatu laitu mahšās nebijuscham, atrodu til wehl tagad „Mahšās Weefā“ 15. numuru preefchā, kurā „Sauls“ paššlamee waditaji mehšina atfal reiš šchidēt žaur sawu neapšfau- schamo pahdroščibu, kuras weenigais notuhts war dūhi „Sauls“ sagahdat jaunu rellamu, bes kuras, ka leelas, ta nu reiš nespehi dšihwe žauri isšpesees. Tadeht tad ari teet atfal ihšā frogu šochotaju walodā preefchā itti weju wejee jautajumi, uš tureem jau šen esmu atbildejis, turklahst wehl domu sawadiba, no kuras war daudj to domat. Jo to peem. lai šala prahtigs žilwels, lašdams, ka Wahja Igs mani ušajina, winam isšladrot, to es ihsti gribejis šojit ar wahrdem: „Sauls“, ka dšird, Rigā šaudejuse wišu sawu špochumu? Nu, domaju, ka laitis normali atih- šijees 10—12 gabus wežs behrns šapratis, to min. teikums apšihmē, bet Wahja Igs šchini gadijumā atrodas til nei- dšibinajamas mihsšas preefchā, ka tam wajaga pašlaidrotaja, lahdu — neta „Mahšās Weef“ un wina lahtojus ne- apgruhtinot — tas it weegli warea atrahš laura ešpreef. Lai nu gan, ka rešbans, ar rakstu istulščochanu B. Igam weizas pušlihds grubti, tad tomehr žitōs arodōs wišch atfal nepahrtēpšams. Tā peem. tas raksta: „Korespon- dentam fewiščhi nepatihl tas apstahlis, ka lahds isflehgts beedris patwarigi šarhšojis dejas wafu- rus, bet gribetu tos ušteeyt pašchāi „Sauls“ beedribas preefchneezibai u. t. t.“ Kahds leelis peesfēbas draugs schis B. kungs ihštenibā, to redšiem tuhtit no šefschēem falteem: jo 1) minetais isflehgtais beedris B. Igs, tas pats „Sauls“ brahlis, kas arween wehl sehšch aš rešsem, tai lailā, tad „Sauls“ šarhšoja Jelgawā sawas smalkās „šahibneeku“ balles, neta is- wairš nebija isflehgts, bet jau atfal šen žaur B. Iga labo širdi atpalat usnemis beedru pullā; 2) newar šchini gadijumā buht runa no lahda „patwariga“ šarhšojuma, jo wif i šifinajumi par „pamahžochām“ (!) rotakam un dejojochānu diwas wafarus no weetas bija para- šiti no pašchās „Sauls“ beedribas preefch- neezibas, 3) paššlameis Wahja Igs, „Sauls“ beedri- bas preefchneees, kas tagad apgalwo, ka wina beedriba neta naw šinajuse no „patwarigeem“ isrihšojumeem Jel- gawā, atradās pats wišā šawā godajamā personā šchahdōs isrihšojums un bija weens no pirmem runatajeem. Waj tas naw smalki? Un ja Wahja Igs mani tagad pahrtēlšojchi dūščhigi jautā, lai es peerahdot, tur dšerts alus, tad atgadindu šchim kungam, ka alus dšerts bumbotawas istabā, kas at- rodas blakus isrihšojumu telpm un turā war eestil weeni- gitad, ja pirms ihmebro pehdejšas, no šam redšams, ka alus lailam newareja eestil bumbotawas istabā, bes ka pašchi „šahibneeku“ to nebuhtu šinajusch. — Schahda alus dšerščana „Sauls“ beedribas isrihšojums naw jau ari nelas jaunš: tad šche pašchi „šahibneeku“ gadu atpalat un ari Wahja Iga šahibneeti šarhšoja sawas balles šchejeenes ugunsdšehjeju sahle, tad ita til pat dū- šchigi dšerts, ka jau parastis. Un tahlat Wahja Igs jautā no jauna drošču peeri: „Kapehž tas korespon- dents) noteedš, ka telpās ir krahšnis un ka tāš šurinatas?“ — Uš to es pašlaidrošču pehdejo reiši: Dejojochanos un preefchneesumu istabā, ja šcho leelo šilla werandu war šaut par istabu, neatrodas neweenas krahšnis un tadeht to ari newareja šurināt, to Wahja Igam wajadēja šipat labi šinat, ka manim. Tā tad paleet nenoleedsams fahs, ka dejojochana

notikuse weenlahreščās, ar dehteem „aifschahletās“, neapfu- rinajamās telpās, telpās, kuras nebija ne preefchlogu, turklahst wehl janwara mehnešii! Schahds isrihšojums warea gan derigs buht „šahibneeku“ šabatam, bet ne Jelgawneeku wefšlšai. Tahds leetas pateefais fahšahws, kuru spēhs peerahdit šinteem Jelgawneeku! Un nu Wahja Igs wehl usdroščinas manim draudet ar „šinamo weetu“, tur prasīs no manis „atbildešchanu“. Kungs, leelatees fotografetees — bet jau šchigli ween! Teefcham, jadomā, ka Wahja Igs tagad buhs peemiršis, ka alahsch wehds ihet „šinamā weeta“. Bet weendauds! Preezatos, ja B. Igs ispiditu sawus draubus, jo tad nu, žerams, reiš leetas nahšs gaismā. — Atahrtoti Wahja Igs man „Mahšās Weef“ mahžees wiršū ar ušajinajumu, winam šahditees preefchā. Ta ir ušbahšchanās, lahdu nemehds ušet isglitotu kauschu aprihdās. Ja es wehlos ar lahdu personu eepašihstees, tad pats no fewis šahdichōs tās preefchā. Bet tā, ka es nu neeeflatu — negribu netaš Wahja Igu apwainot — par netahdu fewiščhi leelu gobu, ar „Sauls“ kungeem tuwat eepašihstees, tad Wahja Igs man lailam atkauts, ka sawus korespondenta peenahkumus ispidu ari uš preefchu, ar „Saulsšcheem“ ne-eelaidēes netahdā tuwakā eepašihšchanā.

No Leelupes krašceem. Pehdejš lailā dšird beeschi un atklahti, par peem. ari laikrakšis, par to schehšojamees, ka šiwju un wehšču paleeot gadu no gada masaf Leelupe, šchini senal uhdens apdšihwotaju til bagatā šuršemes leelata upē. Schahds apstahlis tagad, tur laukšaimneezibai ja- pahrdšihwo grubta jo grubta krihe, ihsti sahpigi šajuhtams, jo šweja atmata agratōs gabōs upeš turumā dšihwojšcheem šemlojpeem deesgan eewehrojāmu pelnu. Wainu schahdai behdigai parahdibai uskrahma wispirms pašcham šwejetajeem, kas weklot laukā wehl glušchi nepeeeauguschas šiwis un wehščus; tad atfal sahla runot no wišadām šehrgam, epidemijam, kas peemetuschas upeš apdšihwotajeem. Tomehr weenu no galwenašcham schahdas parahdibās žehloneem wehl neweens naw minejis: uš Leelupes warenti atihšijuschōs kugneezibu. Kur gabus 15—20 atpalat kugis šarj Jelgawu un Sloku šreħja diwi reises deenā, tur tagad aifšahšas trihs twailoni šechōs brauzēndes deenā, netaš netahtot lihdsi plošus, „šchleperus“ un leelatawas. Senat, tur Leelupes krašči bija wehl mas apšchwoiti, kuga pirmā peestahne, rehtinot no Jelgawas, bija Sloka; bet tagad atrodas upeš abōs krašōs leelis štais rūpneezibas eestahšču un keegelniju, turām neweens twailonis nemehds aifbrautt garām un fewiščhi šchini apstahli mellešams un atrodams eemestis šiwju mafnāschanai waj išušchānai. Peenahš šiwim nahrštu laits un nu upeš apdšihwotaji sawus peri- najumus eeweeto krašta turumā, tur uhdens šellaks un šlataks, — pašchi few par poštu, jo twailoni, kas pahrau- tuščhi gabalinu, laišchās uš peestahneem krašta malā, un teem pretim airojšchās lahwinas šabraun un isahda wišus itrus, tā, ka šiwim nahrštu laits bijis waj nebijis. Tas pats ari šarj Emburgu un Jelgawu. Tadeht šiwis nahš no Leelupes laukā un dōdas tās masafās šahnuytēs, tur tās ari nahršto un ja data no masaf upeš išauguschām šiwim nedotōs wehlat atpalat Leelupe, tad tani wairš nebuhtu netahdū šiwju. Šolās šwejneeki bija senat tee, kas wišai Jel- gawai peegahdaja upeš šiwis. Wan ari wehl šchodeem šwejneeki no Šolās eerenas ar lauru twailoni Jelgawas širgā, bet tee itai wairš peewed juhras šiwis, schahmetas un šwaigas; upeš šiwju wineem til mas lihds, ka naw netaš wehšis tās minet. Ja upe buhtu plataka, tad kugochana uš tās newezinatu šiwju ismihžināschānu til leelā mehšā, ka tagad Leelupe, tur šchit twailonis fajel šamehrā deesgan leelus, uhdeni fewiščhi uš krašmalas puš glušchi apwandochus wilnus, kas šiwim nahrštošchānu ištaju pat tad, kad pašchi kugi un laiwās neišpota galwi išperināschānai ištittos itrus. Tomehr šchini gadijumā naw aifardšibas lihdselku, jo kas gan aptures Leelupes krašmalās uplāuštošo rūpneezibu un ar to šaweenoto šipri pajehleščōs kugneezibu? Bet lai tamdeht ari nebrināmees, tad gadu no gada dšeršcham wairojamees schehšochānās par šiwju išušchānu Leelupe.

No Wislatu mušchās (pee Jelgawas). Kad laikrakši sino to nebuht no šchejeenes, waj no muhsu lai- mineem, tad tas itai loti reišs gadijums kaut kas labe, kas lailam tā isšlaidrojams, ka dšihwe pilšchtas turumā laudis šamaitā. Wehl ne žil šen atpalat noteefaja lahdu muhsu šaimindš dšihwojšochu gruntneeku, kuram bija pee- rahdits, ka tas peejas reises no weetas bija nobedšinajis sawu eepreefch labi apdroščinatu ihpāschumu un šchinis deenās Jelgawas apgabala teefa peespreeda grehtus šodus diweem nošedšneeeem, kas ari bija dšihwojšuchi ligu laiku muhsu turumā. Tee bija jau reiš no Šibirijas ismufuschais 3. un nambaris R., pehdejšis lihdsi šchim wehl glušchi ne- apwainois žilwels. Un tomehr ari wišch bija peedalljees pee Šolās turumā isbaritās šlelawibās, šurat par upuri frita lahds modernees. Ka dšird, tad nambari R. nede- wufe wina pašchā fewa. Ari patlaban pee mums paš- strahdats šchahšchalis nošegums. Gebrauz pagahjušchā nedetā kahds gruntees Jelgawā, šam gadijusch wajadšiba, sawu neeleo šchahjuminu „papirōs“ pahrtwehst šlaidrā nauda. Šdarjīs šcho sawu nodomu, muhsu gruntees ee- et „wihnuhi“ šiprineetees, tur tas eepašihšas ar lahdu B., ar žilwetu, kuram jau wišā Jelgawā bijuse loti nelaba šlawa. Ka par nelaimi lauzneeks wehl šahjis plahitees ar sawu naidu. Tad nu B. šchigli luhdšis, lai šcho pa- nemot lahdu gabalinu lihds, tad gruntees brauhšot walarā mahšās, ar to šchis pehdejšas, šinams, bijis glušchi meerā, ušahjis til jautru žeta beedri. Pehj tam B. aif- gahjis uš lahdu lauzinu, ka domajams, pašinot sawus „amata beedrus“ uš „darbu“, pehj šam atfal atgrešees atpalat un tad abi diwi isbrauuschchi it ihšini no Jelga- was pa Annas wahrdem laukā, gar Wislatu mušchu un pee tās peederoščo-Romas kroguzgarām; bet tad tee pee- pešchi aptureti uš šchofejās no lahdeem pretimnahjeem, kas nu šopā ar B. grunteeku neschehligi peefawuščhi un nahwigi šaduršijuschchi ar nāšcheem, to, protams, pilnigi aplaupijuschchi un tad domajuschchi, ka wina upuris behts, to isšweedeuschchi žekmalā un ar nelaimiga širgu aifšlaiduschees projam. Šche wehl fewiščhi jāpeemin, ka nošegums paš- strahdats weeta, pa kuru laudis bes miteschānās brauz šchurpu un turpu. Wehlat garambrauzeji ušahjuščhi ne- laimigo wehl druffu dšihwu žekmalā un to noweduschchi uš

Teesleetu nodata.

Teesleetu jautājumi un atbildes.

Jautājums: Vaj pagasta vežakajam teesība, jebkurā laikā, pat noliktā uhtropes deenā, no teesās pristawa par paradēm apklātu kustamu mantību aisturet preeščā šaimneezības un pee pahrdoščanas nepeelaist?

G. A. — Salp.

Atbildei us Suħfu jautajumu waram aistrahbit us sefošchem senata spreedumeem: Pehz waldoščā senata wispahrejas šapuljes, I. un II. šafazijas departamentu šopeja spreeduma no 18. maja 1892. gadā ari Baltijas gubernās nahza spēhā 2. un 7. panti noteikumōs par šewat-paradu preeščāščanas šahrtību no šemneekem un šemneeku šabeedribam.

Šehinis pantōs šarp žitu teitīs, ka kustama ihpaščuma apraštīščanai žaur teesu pristawu janoteek pagasta wežakā šahitubhne, lai wišč waretu noteikt, kuru ihpaščuma datu war pahrdot, šemneeka šaimneezību neispostot. Šehis noteikums šihmejas us wišam tām šemneeku šahrtas peršonam, kuras ar šemtopību nodarbojas šemneeku un muiščas šemes gabalōs (участок), bet nešihmejas us tām šemneeku šahrtas peršonam, kuras buhtu pirtsušas waj rentetu wešelas muiščas waj atšahirtas puš muiščas.

Saprotams, ka pehz šāo noteikumu Baltijas gubernās spēhā nahščanas mums jāeewebro ari senata spreedumi, kuri noder šāo noteikumu pašlahdroščanai. Un te nu senata žiwilleetu šafazijas departamenta spreedums no 14. marša 1890. g. šem Nr. 25 iščahir, šahdas teesības pee šahhdōs mantas apraštīščanas preeč pagasta wežakam un šahdas teesu pristawam.

Par wišam leetam pagasta wežakam naw teesība, atšaut waj aistiegt teesu pristawam šahhdas waj atšal žitas šemneeka mantas pahrdoščanu. Wīnam titai žair šahit pee apraštīščanas un ja-aišrahda us to, kuras mantas pehz wina domam wišlabakt waretu pahrdot un kuras ne. Bet atšarajas pilniņi no teesās pristawa, šehis aistrahdišumūs eewehrot waj ne-eewehrot. Ša pristawas pagasta wežako netais netais pee apraštīščanas waj atšal ja wišč pagasta wežakā aistrahdišumūs netais ne-eewehrot, tad par adneekam teesība, šimūgā laikā un šahrtībā pristawa rihščanas pahršahbet. Wehlatūs, preteja šatura senata spreedumūs šehini leetā atrast mums naw laimejees un šahdu gan ari laitam nebušs. —sb—

Angveezība.

Sinas par Latweešču fugeem. Wilhelm, kapt. Weidemans, no Šetines išbrautdams, 9. majā nonahžis Rantē. Noas, kapt. Augusts, no Rīgas išeidams, 16. majā šimeešis Morlaix. Masirbe, kapt. Jordans, 12. majā aistahžis Legue, us fowey dodamees, kur eemēs šahdimu us Peterburgu. Kursemneeks, kapt. Muzneeks, 16. majā no Gooles išeidams, 17. majā nonahžis eekšč Miblesbro. Anna Maria, kapt. Gertners, 15. majā aistahžis Londonu us Rīgu nahdams. Julia Maria, kapt. Štehlbergs, 15. majā išgahžis no Odensejas us Rowdu, eemem šahdimu us Ransgati. Gulbis, kapt. Weštich, no Demeraras išbrautdams 27. aprill nonahžis Mobilē, Alabamā. Alma, kapt. Šielemans, no Gothenburgs išeidams, 12. majā šimeešis Sunderlandi. Feodor, kapt. Andersons, 21. aprill no Rīgas išeidams, 9. majā nonahžis Grangemouthā un Andreas, kapt. Wilmans, 16. aprill Rīgu aistahdams, 7. majā šimeešis Šields. Liho, kapt. Baumanns, 22. aprill no Rīgas eedams, 11. majā nonahžis Dayportā. Mars, kapt. Fīšers, 14. majā poštis no Šepajas us Grangemouthu. No Sunderlandis išbrautušī 11. majā Noas, kapt. Šegdiņš, us Klaipehdu, Peters, kapt. Štūjins, us Štolpmindi, Aurora, kapt. Matušals, us Rīgu. John Martin, kapt. Bergs, 30. aprill Rīgu aistahdams, 9. majā nonahžis Grangemouthā un Sorkholm, kapt. Šimmo, 13. majā šāo ofu aistahžis, us Arlangeštu dodamees. Gogatha, kapt. Jure Šolins, no Šepajas us Londonu brautdams, 9. majā gahžis Šiešneri goram. No Rīgas išeidami, nonahžušī ahršemju oštās 12. majā. Martin Michael, kapt. Šafobjons — Wehšilē, Matador, kapt. Raudšeps — Grantonā, August Julius, kapt. Kraukle — Sunderlandē. 18. majā Rīgas oštā eeanahžušī Wilhelm, kapt. Šurgenbergs, no Šharleštonas, Mosus, kapt. Šreintšeps, no Udewalas. Banga, kapt. Wihstols, 30. aprill no Rīgas išeidams, 13. majā nonahžis Šavershamā, no kureenes došees šahfal us Arlangeštu. No Rīgas išbrautdami ahršemes oštās nonahžušī 13. majā Anna Ottilie, kapt. Šrinbergs, Šonešā, un Wladimir, kapt. Šaumanns, Šieldsē. Jacob Maria, kapt. D. Pušlins, 13. majā aistahžis Londonu, us Šefingšoršu dodamees. Otto, kapt. Martinšons, no Štrawelinas brautdams, 13. majā šimeešis Blythu. Stahl, kapt. Štāhls, 14. majā poštis no Newastles us Narwu. Hans Wilhelm, kapt. Šehla, no Šalwstades brautdams, 20. majā eeanahžis Rīgā. George, kapt. Šehrsins, no Šafages (Španijā) us Šerhe šalam, (Afrīkā) brautdams, 15. majā šimeešis Šueenštonnu. Janis, kapt. Apse, 15. majā aistahžis Šields, us Rīgu nahdams. Aldebaran, kapt. Šofmans, no 15. maja atrodas žekā no Britonšerju us Peterburgu. Guvernator Šinowšew, kapt. Walters. 17. majā išgahžis us West Švrtlepooli. Anna Mathilde, kapt. Šehse, 2. marša no Šamburgas išbrautdams, 9. majā nonahžis Šantosā, Šraštijā. Austra, kapt. Drehtins, no Londonas brautdams, nonahžis Blythā un eemem šahdimu us Dnegu, no kureenes ees us Littlehamptonu. (B. B.)

Uo ahršemen.

Kara šinas.

Beidšot tātšū Atlantīšas okeana uhdenōs notīfise šadurščanas šarp Španeešču un Amerīkanu šoti; Španeešču šote (par kuras leelumū pogahjuščā numurā šinōjām) atrodās Šantiago oštā (Kubas šalā) un Amerīkanu šote admirala Šleijā wadibā mehginajuše 31. (19.) majā šahšant Španeešču krasa baterijas un eelaustees oštā. Španeeščem par labu nahza tas apšahllis, ka eebantščana Šantiago oštā šahwra, titai 170 metrus (apm. 570 pehdas) plata un tani ari šem uhdenōs 4 minas.

šameem paraugem. Par peerahdišumu ka uspuris šader ar paraugu, pee uspurna jāpeelīprina Rīgas pilšehtas waltes apštempeleta šleka marša.

§ 6. Šāi šleka marša dabujama Rīgas pilšehtas waltes un peešekama titai pee šahda uspurna, to pilšehtas šopu ahršis atšihst par paraugam lihdiņu, pee šam wajaga buht šahit pilšehtas šopu ahrštam.

§ 7. Šaite, pee kuras šuni teel wešti, nedihst buht garata par 5 pehdam.

§ 8. Šāo weetejo nolikumu pahršahpeji teel šahkti pee šimūgās atšihdības.

Peešihwe. Šuni, pee kureem šāo weetejo nolikumu nošazijumi naw eewehroti, teel šahkti un nogalinati, ja tee 3 deenu laikā neeteel išpirkti, šamalsajot 1 rubli par šatru eešahhščos deenu.

Ogu nošahrijumi no Rīgas us Peterburgu.

Rīgadus, tā „Rišst. Westn.“ raksta, Peterburgā pawairojas preeprahjumi pehz šehjeenes ogam un dahrša augteem, kuri šāe aistween labi išdodas. Meluhlojotes us šahwdu, preešč šehjeenes tīgotajem labu šahwvohli, pagahjuščā gadā ogas us Peterburgu nošahrijot atgahdijās wairak waj mašal eewehrojami šahdejušū, kuri žehlās žaur to, ka no Baltijas un Pleskawas-Rīgas dšehšezetu waltes tīgotajem došis titai weens wagonēs, kuram beš tām nebijušas eerišlotas preešč ogu weščanas wajadšigās wenilazijas (wehbināščanas eetaišes). Šāee wogoni tītūšči nošahrijoti ar pasta wišzeenu Nr. 14. Wagona gausči mašo šelpu dehš, tīgotajem wajadšejis ne weenreš ween preži wešti no šafazijas atpataf us māhjam, aist šahda eemešļa ogas šahojajuščās un beš tam nebijis eepšehjoms apšmerinat Peterburgiņeeču preeprahjumus. Šgas, kuras šāa weštas šahim noluhšam nenderīgā wagonē, lai gan wišat drihš nonahža ar pasta wišzeenu Peterburgā, tomehr žekā šahojajās, jo wenilaziju truhšuma dehš, wagonā iššehlās pahrat špedīgās gaisis un ogas — šahšahda.

Šai no ta iššaragos, weetejee tīgotaji eesneedša Baltijas un Pleskawas-Rīgas dšehšezetu waldei luhgumu, lai wīnu wajadšibam neween eerišlotet pee wišzeenu Nr. 4 diwūs pareiši eelšahrtotus wagonus ogu nošahrijšanai, bet ari atšahrijot nošahrijot šahdu datu ogu ar ahršiwilzeenu Nr. 2.

Delaimes atgahdijumi. Bronikowa šoku šahrikā, kura atrodās Šarinas dambja eelā Nr. 52, 35 gadus wežais šrahdneeks Wafilis Šwanowš 16. majā aist neušmanības noliktā no 16 pehdū augštā planšu šahšā, pee šam tā eewainoja wīšu šerment, ka šija janofuhta us šlimnižu.

— 17. majā Šuworowa un Paulušči eelu šuhri širgu dšehšezeta wagonēs usbrauja wīšū 64 gabī wežam atwakinatam wairim Nikolajam Wafiljewam un eewainoja to wairak weētās galwā, labekt to wajadšēja nošahrijot pilšehtas šlimnižu.

— 21. majā, eepretim Artillerijas eelā Nr. 52 efoščam namam, wešuma šubmanis Adolfs Wark usbrauja wīšū beš usraudšības atšahtam 1 gadu un 9 mehneščus wežam šehnam Paulam Šiferof, kuram šāa pahršahsta šahja. Pušenu aistweda pilšehtas šlimnižu un šmelleščana eefahsta.

Dejauščā šagīteščanas. 16. majā Rīgas muitas nama šrahdneeki Otto Kurats un Šahelis Šhrlawš apteeku prežes apšahidami aist pahršahstīščanās eedšehra gīfti. Polijija wīnus nošahrijot us pilšehtas šlimnižu, kur Kurats tani pašā walarā nomira un Šhrlawa dšihwiba atrodas Šreemās.

Bašnijas apšahščana. 15. majā šahds nepašhšoms nošehneeks atšahšis Šornatalna Šutera bašnijas šahnu durwis un, atmuhēdam bašnijas labdi, išahšis ištās tur glabato naudu, apšehram 15 waj 20 rbt.

Ugunsgrēks. Nakti us 17. majū, pulštien 11 nakti Šahmpetera eelā Nr. 2 efoščā iščuguna leetume un maščinu šahrikā ižehlās uguns. Ugnis leelīst išplatījās, tā ka pee dšehščanas šija japašihdi Šelgawas Šhrrigas ugunsdšehjeju šomandai un 1, 2. un 4. šahku šawwatigo ugunsdšehjeju šolonam. Nešahstotes us ugunsdšehjeju pūblem, šahribas ehla lihdi ar maščinam un materialu nobega, titai išglahba šahribas šontori. Šahdejums šimeešas lihdi 40,000 rbt. Šhšas ir apdroščinatas „Šator“ šehdribā par 62,000 rbt.

Peepeščī mirušči. 18. majā Dinaburgas eelā Nr. 14 peepeščī nomira šawa dšihwoka preeščanamā 53 gadus wežais šrahdneeks Moisejs Šedorowš.

— 22. majā Šarinas eelā Nr. 10 šawā dšihwoki peepeščī nomira 90 gadus wežā Rīgas mašpīšone Dīlīja Šerger.

Šahdšiba. Šaustas aprīnka šemneeks Šwans Štrautneeks šinaja polijijā, tā nakti us 19. majū Šalnzema eelā Nr. 7 efoščā mahšweetā pee wīna širgu šahli eeanahžušī diwi nepašhšami žilweki un palampušči wīna šahleti, kurā atradušees 160 rbt. naudas, pehz šam tee aismukušči. Wainige šahkti, bet tee neaistīnās. Leetai došis lihūmīgš wīšeens.

Šaupišchana. 18. majā 3 nepašhšami nošehdneeki eelausās Šgnatija Uščula dšihwoki, Leelā Šalna eelā Nr. 11, un prašija no wīna naudu, pee šam weens no wīneem, pee Uščula truhšim peelišdamš leelu naši, draudeja wīnu nogalinat. Pehz šam Uščulam šahndari nolaušija tuhla šwahrtus, kurās atradees ahdas naudas mašs ar 3 rbt. papīra naudas. Šaur šlepenpolijijas šperteem šohkem diwi nošehdneeki oštā deenā šāa atrasti un apžerīnati. Tee aistīnās un usdewa šawu trešho šehdri, kura palaimleščanu šurpina. (M. P. P. A.)

Šrahmatu galds.

Šedafzījai preešhstīšas šahhdas jaunās šrahmatas:

- 1) Šelts un mihleštiba, žeb: Šreemas us južas. Šawwīstī no A. Šturma. Rīgā, 1898. A. Šukowšā apšahdeenā.
- 2) Us kuga „Šalmira“ žeb: Šubras šaupitaju wīšneeks Šinaman-Wais. Pehz Dīšrida Mīlīnša. Šawwīstī no A. Šenšona. Rīgā, 1898. A. Šukowšā apšahdibā.
- 3) Šeš graščā šabatā. Rīgā, 1898. g. Šukowšā apšahdibā.

Drustu šahfal, oštās preeščā šijis Španeešču brunu kreiseris „Šristobols Kolons“. Amerīkani iščahwūšči no mīšū leelgabaleem (13 žolšu no eekšehja žaurmehra) 70 šahwweenus, bet daudš šahdes nepadarījušči; šurpretim tītūšči apšahdēti no Španeešču granatam 3 Amerīkanu brunu kugi, ištī šmagi apšahdēti no wairak granatu šahwweeneem ešot brunu kugiš „Šowa“. Pehz jaunšam šinam Španeešču šote pat pawīšam naw atradušes Šantiago oštā, šad Amerīkani tur mehginaja eelaustees, bet bijuše jau šahdas deenas agrat išbrautuse, oštā palijis titai weens pašs peeminētās brunu kreiseris un ari tas titai tapehš, lai waretu iššahpit twaika šahšus, šas bijušči drustu wai-tojuščeeks. Ša tas šahšiba, šad tā buhtu jo šlīstā leejiba par Amerīkanu kara mahtšu un ušmanību; wīšpirms tee buhtu šahwūšči wairak ša us puš wāhjatai Španeešču šotei aistšahmauttees un pehzgalā no pahrī krasa baterijam un weena kreisera atšahpuščeeks. 30. (18.) maja nakti 2 Španeešču „štorpedu šehraji“ mehginajušči usbrukt Amerīkanu šotei un teem ari išdeenes nepamaniteem preebraukt 500 metru (apm. 1/2 wersti) atšahlumā, bet šad Amerīkanu elektrīšee „šaru metei“ tos atradušči un nu gahšees šahds lošču leetus iš māšā šahšbra maščinu plintem un maščinu leelgabaleem Španeeščem wīšū, ša tee šlīstā dabujušči kugiš apgreest un aistšahmaut; štorpedus išlāist us Amerīkanu fugeem neallīžis laikā, šijis pašehem jaglahšjas. Madrišē šinams leelīštas šawwīšes, ša Amerīkanem naw išdeenes pee Šantiago un šatā šinā šahdomā, ša šarš wīš šlī aštri un šaimīgi preešč Amerīkanem nebeijšees, ša tee žereja, jo tee domaja jau maš nedekās išhīžinat Španeešču šoti un šahšant Šubas oštās. Ša ari tee beidšot paleel ušwaretaji, par šo nu gan newaretu šahwūšees, šad tomehr kara išdeewumu šehšins buhš šlī šahllis, ša žekas jautajums, waj ar šahdeem upureem šija wehrtis wešt šaru. Amerīkanem nu gan war nahkt weens apšahllis par labu: nešahžiba un jušas pašā Španijā. Šamehr šija šahdomā, ša Španeeščī atmetis wīšas eekšehjas partiju šildas un daris wīšu, lai waretu buht šlīpi un weenoti, redšams, ša ministru šriše netais negrib beigtees. Šināšchū ministris negrib netais ša šinā, ša šlītu eewēšis šuponu nobohšis, jo žaur to waretu šahgātēti žeeš — un šlīpat maš šas grib eeanahšuma nobohšis. Ša šlī tuwe-redšiga šolītika, šas jau lihdi šehprahitai patiga-reebiga, gahšch šehwīju poštā, šas šam gar to dāšas, lai ištū dešmit reiš Šuba, šad šlī no dāšču eeanahšumeem šahda šapeita nepašahd. Šehri šahdomā, Španeešču šawwīšes šawwīšes šimūšis, nolahdeta, ša ša atrod šlī maš šehpatigu wāššiwīru. Šo lihdi wīša šahdatu dūšchiba un ušpuresčanās, šad pahrītās apšahdataji un peeweedeji (šiferanti) tos apšahdā ar šlītu pahrītu, šad nerušehjas par labu weelības šepščanu. Šaršās Šubas šlimas Španeešču šahdateem, ša jau deen-widneekem, netais nebuhtu šlī šahšigs, ša tee buhtu labi pahrūšči un apšehrti. Šewīšči par Španeešču šahwweenu fugeem, kuri atrodas šahdas šehwītu šahdeebribas šohšas, šahšā glūšči šahwūmīgās leetas, žil negehšigi tur teelot šahdatini šahšehstī ša šlīšes mūžā un ar žil šlītu šarību ehšomati — 3 nebeku šlī žubras braužeenā no Španijas us Šuba ween jau netais ween nomīstot no 1000 šahdateem šahds puššimts aist noguruma un bada, šubā nonahžušči, šewīšči „šahšeherešot“, tee ari nešahm preečehšči šarības, aist šahda eemešļa tee preešehstī bešči ehst puš-gatawūs anguš, šas ižek ašins šehru. Ša ašins šehru, dšeltenu un purwja drudšī ween mīrušči pehdēšs 3 gadōs us Šubas ap 50,000 šahdatu, šamehr pee šahšigās šarības un aptoščanas, šewīšči ša drudšča šlimneelus šuhšitu us Španiju atpataf, reiš šahds eetu šohā. Bet šas jau maš-fatu naudu un žilweku dšihwības šahšū netais nemahšā. . .

No otras pušes ari Amerīkani naw dešim žil labi rihlojuščeeks. Šdeenas dabun preešhšot Šeropā pawīšam nešehredas leetas, ša šahdati nepašhšas wīšneekem un tos wehl pee reišes peekau, šad tee šhala nepašhšamas pawehšes. Wehl dšihwā atminā, ša šahds Šuroras šawwīšes pulst, šas šahšahweja waj weeniņi iš mīlionaru dešlineem, leedšas eet šarā. . . Šilweku Amerīkanem daudš, bet pee tagadejās kara mahtšas un breešmīgeem eerošehem wīš šā tā kopā šahdabūtis žilweku šars wehl naw šarā šuhšams. Tee wīšpirms šahwūšch mūšturet, ar eerošehem apetees, pašahst wīšneekem u. t. t. Šad tad drošči domajams, ša lihdi rudenam Amerīkani netais nešehš šuhstī leelaku armiju us Šuba. Šehmībrīščam Amerīkanu kara spēhā jau šehdents eesaužis 280,000 šahwweenu, bet ari šehhdš šehšes wehl waretu išrahdītees par nepeeteošču, pat šad Amerīkanem išdodas išhīžinat Španeešču šoti, šuba tomehr nebuhtu šlī weegli eememama — šalā atrodas ap 120,000 Španeešču šahdatu. Amerīkani gan žee išmehrdet Šahdeščūš bādā, bet ari ar šāo žerību ša ir ša ir. — Šubā šahšū war wīšu gadu audšet šahnu angus, 2 reišes gadā pahršču angus un šukurūšu (mašū žeb Šurku weeščūš) — ša tur lai šalu išmehrde? Ša šahda šlī pahrītās weelas eemešlas, šas teesā, bet šas notika tapehš, ša šija wehrtīgāki audšet šutura needras un šahaku un pahrītu šlīkt. Šad šalā šaršch, šad šinams wīšpirms gahdās par pahrītu.

Wahžija.

Šahšulot pawaditee wāšaras šehšīti mašleet pahrtrauja šaršās šantās weetneeku wehšehšanu žihnās, bet to teesu šas tagad eefahšas ar atšahnotu šparu. Šatra partija šuhšo oštai „ušlāist“ to mašš un wehl wīšus wejos grehtus, šahdus šahdriš išdarījušči weenas waj otras partijas preekriteji, waj dāščadu šrahwu šahtrāšči, deenas šahšmā. Šonserwātīweem un agrareeščehem (leelgrūnteeekem) pahrmet wīšu to runataju žeb iššahllās domas par wīšpahrejas wehšehšanu teesības, šabeedribu un šapuljes dšihwību apšehšehšanū, to šahri pehz mašes šahdardšinasčanās (augštām labības mūštam) un naw šo leegti, ša teem deegšan grehtis šahwvohllis. No otras pušes nu ari šonserwātīwee netaupa liberalās un šewīšči šahšah-beedrišo partiju un atšahstā wīšus to šahtrāšču nešahdus, šas šahdriš išdariti, ša ša šlī gribot šohstī par preečajotes, ša mašee meštari ešot šohā, un šewīšči, ša šemneekem buhtu wehšehjams, lai šehidū „wūchēri“ tos jo drihšat iššohstītu, ša tee wairš nebuhtu šāo partijas preekritei, bet no truhšuma preešči palītu par preekriteem. Šiberateem (brīhw-prahšigem) pahrmet abas preečajes pušes šemdenību un nenoteiktību wīšōs šwarīgāšōs iščehšehščōs jautajums: no šonserwātīwās pušes teem pahrmet, ša tee ne-šoh deegšan labi patrioti, šad ja-ahwehl nauda preeščā kara spēhā un

M. J. Tscherkesa,

senal

A. Koižu un beete,

Rigā, Kalku eelā Nr. 6,

pašīstamu deenvidus fabrikā

tabakas magastina
celei smekletaju lungeem no jauna īstaišu, īspeleti fawā usdemumā un pehž Rigas publicas garščas pagatawoti

tabaku:

„Императорский“ 2-10 rbl. mabzina, „Отборный“ 1 rbl. 52 l. mabzina, un jitu fabrikā tabakas par 2 rbl. 40 lap.

Итtee Sawana-zigari, nepabespejama labuma, teeschi fanemti no pašīstamās firmas „J. Vargas & Co., Habana“, marla „Para la Nobleza“, pašīstamo fabrikā Feld & So., Reinhardt, Schopfer u. j. zigari. Itstās Čaiptes zigaretas īf Rairo.

Ch. Karnowiska mekaniska darbniza

Viršdō, Kannaš gubernā. Isgatawo hiteju un sīftu kulmašinas, tīhrijamās mašinas un mašinu datas, lej īfchugunu un mīšinu pehž pascha un eesubīteem. Tīfchēlemešču, diru un ween-juhgu artli arweenu dabujami.

Kreetnis darbs un eewehrojami lehtas zenas.

Adrese: mber. Биржи, Кос. 176.

Pehž Dresdeneš akademijas metodes cerihfota

šchnitu sīhmeschanas skola,

Rigā, Gertrudeš eelā Nr. 29, dšhw. 2,

īsmaha uš galwošchānu wīšu damu garderobju schnitu sīhmeschānu un pēe-areeschānu.

Maškofchā kursa eesahkums 1. maijā seh. g.

Eurpmā kursī alaiš eesahkēes: 15. janwari, 15. marā, 15. augustā un 1. oktobri. Kursī 6 nedēlas.

Preefchneerze **Adeline Gravit.**

Ihtas Krainas bites

no Rostchūgera bišču saines Krainā. Apsteejumus peenemu lībš 30. martam. Mašča ar pēeuhstīschānu lībš Rigai 12 rbl. par saimi (eewetotu uš 10 rāh-mīschēm). Apsteejumem zaur rakstu pēe-leeelama augšchējā naurās sumā, tā ari pīlnīga adreje lībš ar tuwaka dšelschēza itajju.

Apsteejumus īstūhšes eesuhit īstī pēe laiša, īstūhstīschāna starp 18. un 30. aprīlī.

Emils Lorenzons,

senal Julijō Linde,

Rigā, Kalku eelā Nr. 36.

Mallatura

mašidreem preefch tapēeschānās, dabujama **Crust Plates** grabmatu drūstēwā.

J. Chitrick, Rigā,

pulkstenu, selta- un sudraba leetn magastinas

Terbatas eelā Nr. 20 un Aleksandra eelā Nr. 69 pēe dāwimā bagatīgā īstūhšē par lehtām zenām uš galwošchānu: Sabatas, seenas un mōdinatāju pulstenu, regulatorus, lehdēs u. brelōfus īf wīšāda mōtala, selta un sudraba prejes, glihtī un labi īstūhšēdas, alfeutida prejes, eefsch- un ašwīmje fabrikātas, tā: karotes, tehkarotes, zūfara dofes, kurotojus, lūtnus u. t. t.

Mašojami uš galwošchānu. Pāsteejumus īfdara fabrikā. Pēe leclatēm eepīrumeem projenti.

Godalgotās **Sohana Kruhminā** wahgu federes, ašis, butfes un wahgu datas pēe dāwimā uš galwošchānu **Lilienberga mantneeku** melosīpedu un wahgu federu fabrikā. Rigā, Dšīnawu eelā Nr. 92.

Granita un marmora kapu krusus, monumentas, plates, grahamatas u. t. t. t. t. **tichuguna krusus** pēe dāwimā lehtī **J. Knubbes** alminu kaltuwe, Rigā, leelā Aleksandra eelā Nr. 94.

Kengeraga spitschku fabrika „СВѢТЪ“ pēe dāwimā labatās bešfchabes degoschas spitschklas. Fabrikas noliktawa: Rigā, Kungu eelā Nr. 26 pēe **Karl Saar** fga.

Liwonija brauzamo ritenu darbniza **Stakelbart un Tauring** Rigā 25, Terbatas eelā 25 **Wislehtakā** īslaboschānas eestahde.

F. A. Reimana kontoris Rigā, Maršala- un masās Wīnsterejas eelū sūhri Nr. 1, Rigā, jaunajā namā, Daugawmalā, **Speziala tirgoschānās** ar labību, milteem un jiteem lanku raschōju meem; maščinām un maščinu pēederumeem dšīnawām, lahestuweem, wehptuweem, aushuweem un sentlopišas maščinām. Dšenamo sīknu, sīndela schnoru, saweenojamo sīkniņu, tehranda drahts lahestuwoju, kanepaja schlanku lehtakais eepīrēschānās awotš. **Krahjumā** neatrodoschās prejes, mašinas un maščinu datas top wislehtakī un īsfalā laišā apgahēati, tā ari uš weleschānās tušlīn pēeuhstī. **Wīlnas** peenemschāna lahestchānai, wehptchānai un schētereschānai. **Tuhša** un wadmālas peenemschāna wēschānai un pēeschchānai.

Rigā, Kungu eelā Nr. 22, Par fabrikas zenām dabujami **audekli, līnu un patulu dšījas** īf **Kengeraga fabrikas** pēe **K. Lorch & beedr.**

Manā, no waldības apstīprinātā **mahtslas schnitu skola** īf glihtō dāwimā īfšā laišā schūshchānā un schnitu sīhmeschānā par pīlnīgam īstōderēnem. **Īstōdu** ari diplōmusu un galwoju par tēctnu mašjū. **M. Rosenberg.** Rigā, leelā Kaleju eelā Nr. 5, 1 tēp.

Nitaurē. Swehtdeen, 14. jūnijā 1898. g.: **Wuhstī** teatra tēchōwām **Adolfam Alunana** lām un wīna meitai **Warisai Alunana** īfšēi-weesojotēs teatra wadōna **Jurjānu Andreja** wadibā ar eesēnitu **Rigas** ašteern laipnu lībš pēe dāwimā, īfrahēis: **Labi zilwēki.** Sašīhwēs aina ar bšēe dāwimā 3 jēh-leeendš no A. Alunana. **Sahkums** pulkst. 6 pēhž pusd. **Zenas:** 1 rbl., 75, 50 un 30 kap. Pēhž teatra īfrahēis: **Balle.** **Pēe dāwimā:** lungeem 40 lap. un damam 30 lap. **Spehlēs** hāreimja orķestres īf Rigas. **Īfrahēitajē:** **Jurjānu Andrejs,** teatra wadōnš.

Krapas Dšēe dāwimā **Beedriba** 7. jūnijā 1898. g. īfēes **Galumōs** tuwu pēe **Wēhrenes** mīšīnās „**Kapar Kalnā**“. **Sahkums** pulkst. 1/4 pēhž pusd.

Kapu monumentus un metala kromus, dahrsja figurās, struhklu akas, wafes, sīmsēs, konsoles, rosetes un wīfadus buhwju īf gresnojumūs, **apgāišmōschānās preefchmetus,** no weentahrschālām un lehtālām petrolejas lampām lībš īleclatēm trona lūtureem, dahschādōs īleclumēs, preefch petrolejas, gahšes un elektrīfšos gāišmas, tā ari **masgāschānās eetaišes, gahšes un uhdens wadus u. t. t.** īsgatawo un pāhēdōd par fabrikas zenām **Kuntze un Kaergers, Rigā.** **Fabrikā:** Elīfabetes eelā Nr. 6. **Noliktawa:** Teatra bulwari Nr. 11.

PETROLEJAS LOKOMOBILES wīšām sājmneezības wājadsībām. **Eewehrojami** lehtaks darbs nekā ar twaika lokomobilem. **Uguns droschas.** **Bes uhdens.** **Bes oglem.** **Bes kurinatāja.** **Leels** skaits jau darbā, par kurām teizamas atsauksmes. **MOTORU FABRIKA OBERURSEL,** pēe Frankfurtas p. M. **Speziala** petrolejas, gases un naftas motoru fabrikā. **Prospekti,** apleezības u. t. t. **bes maksas** zaur weetneekēm **TALLBERG & HASSEL,** Rigā, masā Kaleju eelā Nr. 20.

Wilna no 17. marā 1898. g. atīal teef fabrikā, wehptu un 2, 3 un 4 labrtām schēctinātā preefch leht dšjām, tā ari austa wīfādōs mīsturdēs, tā: bukstīnās, schewiotō, damu drehbes, flanelē, lafati un dēli par wīšlehtālām zenām. **Tāpat** ari gatawoti dēhēti nem pēctim wēschānai, krahšoschānai, īfchēhreschānai un pēeschchānai **Zeitera un Frey'a** wīlnas lahestuwe, wehptuwe un aushuwe, Rigā: Torna Kalnā, Wehja eelā Nr. 16.

Rigas Kokwīlnas Manufakturas **Sabeedriba** **Strasdu** mīšchā, pēe Rigas: **Noliktawa** tagad: **Maršall eelā Nr. 21.** **Mašinas** (Chadwick) schūšamee deegi, balti un krahšatni ešēschānās deegi, aushamee deegi, wate, pušwīlna un lampu dāktis.

Rekaitīgas, higienīfšas hīfšes (tšchaulīnās) **„Hermes“** **„Fantasija“** pagatawotas no īfšā higienīfšā frantschū papīra, ne-eewehrojama smauma un nēfāfchēdāmā smalluma un aštābī loti nēzīgu dāktīnu pēlnu. **Wīnētāis** papīris aštābī pēhž eepreefchējas īsmelleshchānās no profesora **Tolla, Wīhnē,** doktora **Liebermana,** **Budapešchā** un 1898. g. 15. aprīlī no Rigas **Pollitēknlās** īnstitūta sīmīfšās **Ranījas,** pēhž prof. **Thomsa** apleezības, par tīhru no wīšām sīmēletaju wēfēlībāi laigtīgām wēe'am. **Schis tšchānīnās** dabujamas wīšās **labakās** tabakas un kolonīal-preefchū **tirgotawās.** **Augstēemībā** **L. Iwanows,** Rigā, **Sadownīfowa eelā Nr. 26.** **Fabrikā** pāstahw no 1872. g.

Drūstāt un dabujams pēe bišchū- un grabmatu-drūstataja un buru-lehjeja **Crust Plates,** Rigā, pēe **Petera** dāwimā.

Sche klahst „**Literarīfšais Pēelīfums**“.